

Brorson, Hans Adolph: Op! al den ting, som Gud har gjort (1739)

Inderlighed er nøgleordet i præsten og salmedigteren Hans Adolph Brorsons (1694-1764) liv. For ham var kristendommen ikke en ydre lære, men en livsform, en livsfylde, der kom indefra. Den teologiske baggrund for dette standpunkt er *pietismen*, en vækkelsesbevægelse, der kom til Danmark fra Tyskland og kom til at præge Brorsons hjemegn i Sønderjylland.

Brorson blev født i Randerup i 1694, hvor faderen var præst. Faderen døde, da han var ti år, og moderen giftede sig som skik var med faderens afløser i kaldet. Stedfaderen forberedte de tre sønner til latinskolen i Ribe, hvorfra Brorson blev student i 1712. Som sine brødre læste han til præst, men fik ikke færdiggjort studierne og måtte derfor arbejde bl.a. som huslærer i Løgumkloster, hvor han forelskede sig i og giftede sig med sin elev. I hast fik han afsluttet sin embedseksamen og overtog sin fars gamle sogn for siden at avancere til stiftsprovst i Ribe og senere biskop.

Allerede i 1732 debuterede Brorson med *Nogle Jule-Psalmer*, der rummede flere klassikere bl.a. "I denne søde juletid" og "Den yndigste rose er funden". I 1739 udkom hans hovedværk *Troens rare Klenodie* med 82 originale salmer fra hans hånd, ofte skrevet til tidens populære melodier.

Et godt eksempel herfra er lovprisningssalmen "Op! al den ting, som Gud har gjort", der i enkle og stærke billeder priser skaberværket og peger på menneskets umådelige lidenhed i forhold til dets ophav.

Hans Adolph Brorson: Op! al den ting, som Gud har gjort

1

Op! al den ting, som Gud har gjort,
Hans herlighed at prise,
Det mindste hand har skabt er stort,
Og kand hans magt bevise.

2

Gik alle konger frem i rad,
I deres magt og vælde,
De mægted' ey det mindste blad
At sette paa en nælde.

3

Ja! alle englers store kraft,
Som Himle-Scepter føre,
Har ingen tiid den evne haft
Det mindste støv at giøre.

4

Det mindste græs jeg undrer paa,
I skove og i dale,
Hvor skulde jeg den viisdom faae,
Om det kun ret at tale?

5

Hvad vil jeg da begynde, naar
Jeg lidet giennemkiger,
Hvor mange folk der gik og gaaer,
I alle verdens riger?

6

Hvad skal jeg sige, naar jeg seer,
At alle skove vrimle,
De mange fugle-spring, der skeer
Op under HErrens himle?

7

Hvad skal jeg sige, naar jeg gaaer
Blant blomsterne i enge,
Naar fugle-sangen sammenslaaer
Som tusind harpe-streng?

8

Hvad skal jeg sige, naar mit sind
I havets dybe grunde
Kun dog saa lidt kand kige ind,
Og seer saa mange munde?

9

Hvad skal jeg sige, naar jeg vil,
Saa høyt jeg kand, opkige,
Og vende alle tanker til
Det blanke solens rige?

10

Hvad skal jeg sige, naar jeg seer,
Hvor stjerne-flokken blinker,
Hvor mildt enhver imod mig leer,
Og op til himlen vinker?

11

Hvad skal jeg sige, naar jeg op
Til Guud i aanden farer!
Og seer den store kæmpe-trop
Af blide engle-skarer?

12

Hvad skal jeg sige? mine ord
Vil ikke meget sige;
O GUD! hvad er din viisdom stor;
Din godhed, kraft og rige;

13

Alt det, som haver aande, skal
Vor Skabere begegne,
Hans lof skal fylde bierg og dal,
Og alle verdens egne.

14

O! priser GUD paa denne jord,
Hver som har sands og tunge,
Og al den deel, i himlen boer,
Vor Skabers lof skal siunge.

15

Slaaer alle folk paa denne jord
Med fryde-tone sammen,
Halleluja! vor GUD er stor
Og himlen svare amen!